

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	Uula - uutta osaamista vihreän siirtymän aloille
Hakemusnumero	R-00869
Valintakokouksen päivämäärä	12.12.2023
Hakijan virallinen nimi	Koulutuskuntayhtymä OSAO
Osatoteuttajat	Oulun Ammattikorkeakoulu Oy, Oulun Yliopisto, KSAK Oy
Toimintalinja	7 Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi
Erityistavoite	7.1 Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä
Alkamispäivämäärä	1.3.2024
Päätymispäivämäärä	31.12.2026
Käsittelijä	Sonja Kuvaja

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Hankkeella tuodaan uusia työvälineitä ja palveluita työllisyyden kasvuun ja kohderyhmän työllistyvyyden parantamiseen Pohjois-Pohjanmaalla. Ensisijainen kohderyhmä ovat turvesektorin toimijat. Kohderyhmään kuuluvat lisäksi työelämässä olevat urakoitsijat ja yrittäjät, jotka tarvitsevat uusia liiketoimintamahdollisuuksia turvatakseen työllisyytensä. Muita kohderyhmiä ovat työttömät työnhakijat, alan vaihtoa harkitsevat, opetushenkilöstö, työssä olevat henkilöt, jotka haluavat kehittää osaamistaan sekä nuoret ja opiskelijat. Hankkeessa räätälöidään yksilölliset koulutus- ja työllisyyspolut heterogeeniselle kohderyhmälle. Kokonaisvaltaisella asiakkaan kohtaamisella ja tarpeiden mukaisella palvelu- ja koulutustarjonnalla vastataan osaamiskapeikkoihin, sosioekonomisiin haasteisiin ja sosiaaliseen osallisuuteen. Uulan toimenpiteillä monipuolistetaan kohderyhmän työllistymis- ja elinkeinomahdollisuuksia, mikä auttaa torjumaan turvetoimialan alasajon haittoja.

Uula-hanke toteutetaan hankeparina VISIOP-hankkeen kanssa. Hankekokonaisuudessa kehitetään uuden osaamisen hankkimismahdollisuuksia vihreän siirtymän aloilla ja erityisesti turvesektorin lähialueilla. Lisäksi hankkeessa keskitytään logistiikkaan sekä hyötyajoneuvojen kunnossapitoon liittyvään kehittämiseen sekä metsäalalla raaka-aineen riittävyyteen ja ympäristön huomioimiseen. Uula-hankkeen ja Uula-VISIOP-hankeparin tuloksena alueen oppilaitokset pystyvät vastaamaan vihreän siirtymän muutostarpeisiin ja alueen elinkeinoelämä hyötyy uudesta tiedosta.

Kohderyhmälle tarjotaan työllistymistä ja ansaintamahdollisuuksia edistäviä instrumentteja sekä tuetaan heidän osaamistaan, omien vahvuuksien tunnistamista ja työmotivaatiota. Kohderyhmälle mahdollistetaan ostopalveluin mm. psykologi-, konsultointi- ja mentorointipalveluita hyvinvoinnin ja sosiaalisen

osallisuuden lisäämiseksi. Lisäksi tavoitteena on kehittää uraohjausta eri koulutussektoreiden oppilaitosyhteistyössä sekä hyödyntää Uulassa kehitettyä koulutustarjontaa uraohjauksessa ja työllistymisen tukemisessa maakunnallisesti. Hankkeessa kootaan yhteen Oulun innovaatioallianssin JTF-hankekokonaisuuden synnyttämät osaamistarpeet ja tehdään laaja osaamistarvekartoitus alueen koulutuksenjärjestäjille. Tulosten perusteella voidaan kehittää monialaista koulutustarjontaa vihreään siirtymään liittyvään osaamiseen. Työpajojen avulla edistetään koulutuksen järjestäjien välistä yhteistyötä sekä lisätään henkilökunnan vihreää tietoa ja osaamista. Tavoitteena on tarjota uusinta tietoa ja työelämän tarpeisiin vastaavaa vihreää siirtymää tukevaa koulutusta sekä edistää yhteistyötä eri koulutusorganisaatioiden ja -sektoreiden välillä maakunnassa.

Kohderyhmä:

441 osallistujaa kaikista kohderyhmistä, joista työttömiä 180, työssä olevia (ml. yrittäjät) 209, työvoiman ulkopuolisia 16, yleissivistävässä/ammattillisessa koulutuksessa olevia 36. Kaikista kohderyhmistä 18–29-vuotiaita osallistujia on 179. Osallistuvia yrityksiä on 23.

Ensisijaiset kohderyhmät:

- Turvesektorin ja sen liitännäisalojen toimijat, jotka ovat jääneet työttömiksi tai ovat työttömyysuhan alaisia turvealan alasajon seurauksena
- Työelämässä olevat urakoitsijat ja yrittäjät, joille turvesektorin on ollut yksi tulonlähde, ja jotka nyt tarvitsevat uusia liiketoimintamuotoja turvatakseen ympärivuotisen työllistymisensä

Muut kohderyhmät:

- Työttömät työnhakijat ja työttömyysuhan alaiset
- Työssä olevat, kuten opetushenkilöstö (pl. hankkeen toteutukseen osallistuvat opettajat)
- Alanvaihtoa harkitsevat sekä omaa osaamistaan kehittävä työikäinen väestö
- Nuoret ja opiskelijat. Nuorille (15–29 v), kohdattaviin toimenpiteisiin kiinnitetään erityistä huomiota

Toimenpiteet:

TYÖPAKETTI 0: Hankehallinto ja viestintä (vetovastuussa OSAO, osatoteuttajina OY, Oamk, KSAK)

Hankehallinto mm. talousseuranta, raportointi, aloitustapaaminen Visiop- ja Uula-hankeverkostotoimijoille, viestintäsuunnitelma, verkostoyhteistyö. Loppuseminaari Visiop-hankkeen kanssa hankeverkostolle, kohderyhmille sekä sidosryhmäkumppaneille esim. työelämäkumppanit.

TYÖPAKETTI 1: Kokonaisvaltainen uraohjaus ja sosiaalisen osallisuuden tukeminen (vetovastuussa OSAO, osatoteuttajana KSAK)

TP 1.1. Kokonaisvaltainen uraohjaus (OSAO ja KSAK)

Kartoitetaan, millaista osaamista turvealalla työskentelevillä on ja millaisia ovat alueelliset työvoimatarpeet. OSAO:n ja KSAK:in hankkeen uraohjaajien yhteistyömallin suunnittelu. Kohderyhmän tavoittaminen ja ohjaus hankkeeseen ja hankkeen koulutuksiin.

- Uraohjaaja mentorina
- Markkinoidaan kohderyhmälle hankkeen koulutuksia
- Räättälöityjä osaamiskartoituksia (työ- ja opiskelu- ja alanvaihtovalmiudet, työkyky, kielitaito)
- Polutus koulutuksiin, työelämään tai muuhun työllistymistä tukevaan palveluun
- Tarvittaessa ryhmämuotoista uravalmennusta
- TE2024-uudistuksen ”sisäänajo” uraohjaukseen hankkeen näkökulmasta

TP 1.2. Sosiaalisen osallisuuden tukeminen osana osaamiskartoituksia ja uraohjausta (OSAO):

Alkukartoitusten jälkeen järjestetään osaamiskartoituksia OSKE:n kartoitusmallia soveltaen. Tilaisuuksia/yhteistapaamisia reuna-alueille ja Oulussa. Tarvittaessa jatko-ohjaus muuhun tukeen mm. psykologi/sosionomitapaamisia tai mentorointi-/konsultointi-/keskusteluapua.

TYÖPAKETTI 2: OIA:n JTF-kokonaisuuden tuloksista esiin nousevat koulutus- ja kehittämistarpeet vihreän siirtymän aloilla (vetovastuussa OY, osatoteuttajina Oamk ja OSAO).

TP 2.1. Koulutustarpeiden kartoitus OIA:n JTF-rahoituksen saaneiden kehittämishankkeiden ja aiempien selvitysten pohjalta (OY)

Laaditaan kaksivaiheinen koulutustarvekartoitus, jossa kootaan ja tarkastellaan OIA:n JTF-rahoituksen saaneita vihreää siirtyvää edistäviä hankkeita. Ensimmäisessä vaiheessa selvitetään osaamistarve uusimpia tutkimustuloksia ja raportteja hyödyntämällä sekä kootaan alustavista tuloksista ja kokemuksista nousseita koulutustarpeita alueella. Kootaan tietoa kehitteillä tai pilotoitavana olevista hankeosapuolten koulutuksista, jotka vastaavat koulutustarpeisiin tai joita voidaan hyödyntää opetushenkilöstön osaamisen kehittämiseen TP 2.2.:ssa. Ensimmäisen vaiheen raportointitietoja voidaan hyödyntää jo hankkeen aikana. Toisessa vaiheessa raportista kootaan kattavampi kokonaisuus ja siihen lisätään OIA:n JTF-rahoituksen saaneiden hankkeiden tuloksista nousseita koulutustarpeita. Raporttia ja tietoja hyödynnetään TP 2.2.:n ja TP 3:sen koulutusten suunnittelussa ja tulevaisuuden koulutusten järjestämisessä. Raportti tullaan julkaisemaan ja se on avoimesti saatavilla.

TP 2.2. Työpajojen/koulutuksen (väh. 3 kpl) järjestäminen hankeverkoston opetushenkilöstölle ja mahdollisille työelämäedustajille (vetovastuussa OY, osatoteuttajina OSAO ja Oamk)

Työpajojen järjestämisessä hyödynnetään TP 2.1.:n kartoituksen tuloksia. Aihealueina kiertotalous, energiantuotanto ja vihreä siirtymä. Työpajoja/koulutuksia markkinoidaan etenkin sisäisesti hankkeessa mukana olevissa oppilaitoksissa.

TYÖPAKETTI 3: Osaamisen lisääminen (vetovastuussa OSAO, osatoteuttajina Oamk, OY ja KSAK)

Kehitetään ja pilotoidaan koulutuksia, millä tuotetaan vihreään siirtymään ja kestäväan kehitykseen tarvittavaa osaamista. Iso osa koulutuksista linkittyy Visiop-hankkeessa kehitettyihin kehitys- ja oppimisympäristöjen hyödyntämiseen. Koulutukset muodostuvat pitkälti verkkopohjaisissa oppimisympäristöissä tapahtuviin oppimistehtäviin sekä niihin liittyviin harjoituksiin käytännön oppimisympäristöissä. Koulutusten kehittämiseen kuuluu tietojen, koulutustarpeiden ja -sisältöjen selvittäminen yhteistyössä alojen toimijoiden (mm. Metsähallitus ja alan yritykset) sekä tutkimuslaitosten kanssa. Koulutuksia suunnitellaan, pilotoidaan, markkinoidaan ja koulutusmateriaali laaditaan. Koulutuksia jatkokehittäminen pilotoineista saadun palautteen perusteella.

OSAO vastaa seuraavien koulutusten kehittämistä:

- Perehdytys ennallistamistyöhön ja ennallistamistyöurakkahakuihin vastaaminen (5osp). Koulutus on suunnattu turve- ja sen liitännäisalojen toimijoille. Kolme koulutuspilottia.
- Kuormatruktorin kustannustehokkaan käytön perusteet -koulutus (5osp).
- Harvesterin kustannustehokkaat tekniikat ja työmallit -koulutus (5osp).
- Digitalisoitava kestävä logistiikka -koulutus (9 osp). Sisältönä mm. vastuulliset varastointiprosessit, vastuullisten logistiikkastrategioiden hyödyntäminen, kestävä kehityksen mukaiset hankintaketjut.
- Vaihtoehtoiset käyttövoimat -koulutus (10 osp). Sisältönä mm. kuljettajien (logistiikka-, metsä-, maanrakennus- ja ajoneuvoala) perehdytys vaihtoehtoisiin käyttövoimiin, turvallisuusosaaminen vaihtoehtoisten käyttövoimien käytössä ja niiden huolto.

Oamk vastaa seuraavien koulutusten kehittämistä:

- Vihreän siirtymän, asiantuntijuuden ja vihreän yrittäjyyden perusteet -koulutus (9 op).
- Raskaankaluston vaihtoehtoisten käyttövoimien huolto- ja kunnossapito-oppimisympäristöjen rakentaminen -koulutus (9 op). Sisältönä vaihtoehtoiset käyttövoimat raskaassa kalustossa (sähkö, vety ja metaani/biokaasu), huolto- ja kunnossapitoympäristön vaatimukset ja verkko- ja virtuaalisten ratkaisujen hyödyntäminen korjaamotoinnissa.
- Digitalisoitava kestävä logistiikka tehdasympäristössä -koulutus (9 op). Sisältönä toiminnanohjausjärjestelmän tehokas käyttö kestävä logistiikan työkaluna sisä- ja ulkologistiikassa, älykkäät materiaalivirrat vihreän siirtymän tukena ja digitalisoidut tehdaskonseptit.

OY vastaa seuraavan koulutuksen kehittämistä:

- Puunkorjuun automaatio – metsätyökoneiden automaattinen ohjaus -koulutus verkkosivustolle. Koulutuksen sisällön luomiseksi järjestetään kansainvälisen tietokartoituksen lisäksi seminaari- ja työpajasarja sekä teknologiakokeiluja.

KSAK vastaa seuraavien koulutusten kehittämistä:

- Metsänhoidon koulutukset metsänviljelyyn ja taimikonhoitoon (1–2 osp).
- Turvesektorin liitännäiselinkeinojen (metsä- ja puutoimiala, luontomatka- ja luontomatkailu) kehittäminen (1–2 osp). Sisältö: työpajoja sekä lyhytkoulutuksia ja/tai seminaareja liiketoiminnasta ja digitaalisuudesta yhteistyön kehittämisen näkökulmasta.

Lisätietoja hakemuksesta

Kustannusarvion jakaantuminen:		EU + valtio 80 %	1 173 861 €
1 Palkkakustannukset	1 048 093 €	Kuntarahoitus 10 %	146 736 €
Flat rate 40 % kehittäminen	419 238 €	Omarahoitus: Kuntarahoitus 7 %	101 911 €
		Omarahoitus: Muu julk. rahoitus 3 %	44 823 €
Nettokustannusarvio	1 467 331 €		

Pohjois-Pohjanmaan liitolla on käsittelyssä Uula-hankkeen hankeparina toteutettava JTF-hakemus (Visiop).

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannusarvio yhteensä	1 467 331 €
Hankkeen rahoitussuunnitelma yhteensä	1 467 331 €
Hankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	1 173 861 €, 80 %

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva, osaava ja osallistava Suomi 2021–2027-ohjelman mukainen ja toteuttaa sen toimintalinjan 7 erityistavoitetta 7.1. Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa hanke sai pisteitä 21,5/39.

Hanke toteuttaa hyvin erityistavoitteen 7.1. sisältöjä. Hankkeen toimenpiteet edistävät uuden osaamisen lisäämistä ja koulutuksen kehittämistä puhtaan siirtymän aloilla, erityisesti turve- ja sen liitännäisalojen toimijoiden uusien työllistymis- ja liiketoimintamahdollisuuksien löytämiseksi. Hanke tukee alueen koulutuksen järjestäjien kykyä vastata puhtaan siirtymän ja digitalisaation tuomiin tulevaisuuden työelämän osaajatarpeisiin. Eri koulutussektoreiden välinen oppilaitosyhteistyö mahdollistaa hankkeen tuloksille laajan vaikuttavuuden. Hankkeessa kehitettävät digitaalisuutta ja virtuaalisuutta hyödyntävät koulutukset mahdollistavat ajasta ja paikasta riippumattoman opiskelun. Uraohjauksella kohderyhmää tuetaan löytämään uusia työllistymis- ja liiketoimintamahdollisuuksia sekä hankkimaan niihin tarvittavaa osaamista hankkeessa kehitettävän koulutustarjonnan avulla. Puhtaan siirtymän mukaisen yrittäjyysosaamisen lisääminen avaa kohderyhmälle uusia, elinkeinoelämää monipuolistavia liiketoimintamahdollisuuksia. Erityistavoitteen kohderyhmäpainotuksen mukaisesti hankkeessa kiinnitetään erityistä huomiota nuoriin (18–29-vuotiaat), joita on n. 41 % arvioidusta osallistujamäärästä.

Pohjois-Pohjanmaan oikeudenmukaista siirtymää koskevan suunnitelman mukaisesti hankkeessa lisätään osaamista mm. taimikon hoitoon, metsäalan ennallistamiseen ja vaihtoehtoihin käyttövoimiin liittyen.

Hanke on Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelman 2022–2025 mukainen; hanke tukee jatkuvan oppimisen ja osaamistason vahvistamista joustavia ja digitalisaatiota hyödyntäviä koulutuspolkuja kehittämällä sekä koulutus- ja osaamistarpeita ennakoimalla. (Koulutuksen, palveluiden ja harrastusten saavutettavuus, MAKO KT 2 B).

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Erityisten valintaperusteiden pisteytyksessä hanke sai yhteensä 21,5/39 pistettä.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen EURA-ryhmä 13.9.2023

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Elinkeino- ja luonnonvara -teemaryhmän kokous 21.9.2023

Pohjois-Pohjanmaan MYR-sihteeristö 12.12.2023

Pohjois-Pohjanmaan MYR

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä